

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

Año (Leto) XVIII (13)
Štev. (No.) 28

BUENOS AIRES.
13. julija (julio) 1961

Prvi gverilec

Jugoslovanski komunisti so si močno prizadevali, da bi razkrojili borbeni duh v jugoslovanski vojski. To svoje razdiralno delo so posebno pojačali po nemško-sovjetskem paktu leta 1939. Med vojake so tajno širili letake, v katerih so obrambne napore zapadnih demokracij napadali kot imperialistično vojno, zagovarjali nacistično ekspanzivnost, ter pozivali vojake jugoslovanske vojske, naj se ne borijo za Jugoslavijo, ki je bila tedaj po njihovem „ječa narodov“.

Nemškemu napadu Jugoslavija ni mogla nuditi dolgotrajnega odpora kljub visoki borbeni morali vojakov in vojaških edinic. Ta borbenost ni mogla nadomestiti nezažostne tehnične opreme in drugih pomanjkljivosti. Poleg tega je ustaško-nacistično bratenje razklalo državo na dvoje.

Kapitulacija. Okupacija. Dnevi tesnobe, negotovosti, žalosti. Toda ne obupa. Težnja po svobodi ni zamrla. Narodno zavedni fantje in moške so se takoj začeli v Sloveniji tajno med seboj povezovati in zbirati orožje za trenutek, ko bodo tudi oni mogli doprinesiti svoj delež k novi svobodi. Vse to med tem, ko je nemški okupator selil, zapiral, plenil, preganjal, požigal, streljal, Komunisti, ki so bili njegovi zavezniki, so to delo okupatorja cinično odobraval: „Naj opravijo ta posel Nemci, ga vsaj nam ne bo treba,“ so dejali. Tega komunističnega stališča tedaj nismo razumeli, pozneje pa.

Ko je Nemčija napadla 22. junija Sovjetsko zvezo, so slovenski komunisti naenkrat začutili potrebo, da se tudi oni borijo za svobodo. Se več! Zahtevali so, da se jim v tej borbi pod smrtno kaznijo vsi podredijo. Že začetek in način borbe sta bila sumljiva. Kmalu pa je bilo očitno, da nadaljujejo delo nacistov: preganjajo in pobijajo narodno-zavedne Slovence, vplivne osebnosti in poleg tega vse tiste, ki so zmagi komunizma nevarni.

V Bosni je kapitulacija zatekla polkovnika Dragoljuba Mihajlovića. Ni je priznal. Odločil se je, da bo borbo nadaljeval. To je tudi storil, ko se je z malim oddelkom svojih oficirjev in vojakov prebiral proti Srbiji. Na Ravno goru je prišel 8. maja 1941, ko je imel za seboj trde bitke z nemškimi edincami. Tudi tam so se šele po 22. juniju pojavili takozvani partizani, ki so jih vodili komunisti. Tako sta bili na terenu dve obojeni sili, ki sta do novembra 1941 celo nekaj napadov na nemške postojanke napravili skupaj. Toda, kakor v Sloveniji, je tudi tam postalo kmalu jasno, da so cilji partizanov čisto drugi, kakor cilji Mihajlovićeve narodno-osvobodilne vojske. Partizani so postavili zahtevo po ustanavljanju ljudskih odborov in organizacije uprave po komunističnem sistemu. Draža Mihajlović je vztrajal na kontinuiteti Jugoslavije. Vodstvo partizanov je ime'o za cilj vzpostavitev komunistične vlade. Mihajlović pa je imel za cilj osvoboditi državo nacističnih in fašističnih okupatorjev. K vsemu temu so prišle še strahotne represalije Nemcev: Sto Srbov za enega ubitega Nemca in so se vrstile številke po Nemcih pobitih talcev: 100, 400, 600, 2.300, 8.000. Te strahotne žrtve so vezane na Valjevo, Kragujevac, Šabac. V razmerju teh represalij je bilo možno izračunati, kdaj bo narod biološko uničen. Komunisti so trdili, „žrtve morajo biti“, Mihajlović pa je zatrjeval: „Narod mora ostati živ.“

Novembra 1941 so komunistični partizani napadli Mihajlovićevo narodno-osvobodilno vojsko. Bratomorna borba se je začela. Tudi v Sloveniji so komunisti pripeljali do krvave revolucije. Ko so pa prihajali v Slovenijo prvi glasovi o Draži Mihajloviću, je v kratkem postal ena najpopularnejših osebnosti v Sloveniji: Borec za svobodo, proti nacizmu, fašizmu in komunizmu. Slovenski komunisti so se nevarnosti kmalu zavedli. Fajfar je trdil: „Nevarnejši sovražnik nam je danes Mihajlović kakor okupator.“ Bebler je prepričeval: „Naš sovražnik št. 1 nista ne Italijan, ne Nemec, ampak domači nasprotniki.“ Maša je 1942 je glavno vodstvo partizanov že izdalo povelje: „Prvo in edino delo partizanskih čet je uničiti reakcijo“ (nasprotnike komunizma).

Malo je primerov v zgodovini, da bi

Stopnjevanje krize zaradi Berlina

Berlin, mirovna pogodba z Nemčijo, rožljanje z orožjem, grožnje o vojni, o tem so govorila poročila na prvih straneh v svetovnem časopisju tudi pretekli teden. Napetost med Zahodom in Vzhodom se stopnjuje. Z veliko hitrostjo jo stopnjuje Hruščev, medtem ko mu na Zahodu odgovarjajo trezno in premišljeno. Hruščevu zvesto pomaga stopnjevat napetost vzhodnonemški komunistični predsednik Ulbricht, na Zahodu pa vrste med zavezniki postajajo vedno bolj strnjene. Kaže, da se z velikimi koraki bliža kriza, kakršne ni svet doživel od druge svetovne vojne.

Hruščev si je, kakor kaže, zastavil nalogo prisiliti zahodnjake na novo vrhunsko konferenco pred koncem letošnjega leta. Konferenco bi rad imel v novembru ali decembru, predno bi se odločil za zadnji korak — nasilen izgon zaveznikov iz Zahodnega Berlina. Hruščev bi se rad izognil predhodni konferenci štirih zunanjih ministrov, ker da oni ne morejo sklepati o tako težkih vprašanjih, kakor so Berlin, Nemčija, razorožitev itd. Na zahodu pa tudi menijo, da se Hruščev boji prevelikega izsiljevanja zaveznikov glede Berlina zaradi rdeče Kitajske, ki bi mogla izraziti njegovo stisko v Evropi za utrjevanje svojega vpliva na svoje sosede, kakor so Mongolija, severni Vietnam, severna Koreja in Laos. Na drugi strani pa je tudi mogoče, da se bo Hruščev prav zaradi kitajske opozicije spustil v Evropi in v Aziji v neprerazumljive podvige, ne glede na nevarnost atomske vojne.

Hruščev je storil nadaljnji korak v svoji ofenzivi proti Zahodnjakom glede Berlina, ko je preteklo nedeljo v moskovski vojaški akademiji v govoru izjavil, da je ukazal sovjetski vojski prenehati z zmanjševanjem močvina in da se bo sovjetski vojaški proračun „zaradi zahodnega pritiska na Berlin“ zvišal. „Ne moremo namreč v teh novih okoliščinah prepustiti varnosti sovjetskega ljudstva usodi,“ je govoril Hruščev. Trdil je, da „bo imperalizem izginil pod ruševinami“, če bo Zahod začel vojno zaradi Berlina in smešil zavezniško zbiranje divizij v Zahodni Evropi z izjavo: „Ne divizije, pač pa rakete z atomskimi naboji bodo odločale v tej zadevi.“ Istčasno, ko je grozil, je Hruščev pozival zahodnjake, „naj bodo vendar pametni in podpišejo mir z obema Nemčijama.“ Ta mir naj podpišejo na vrhunski konferenci še pred koncem letošnjega leta. Zavezniki naj prinesejo svoje predloge, Moskva pa svoje. Po vskladenju obeh naj se podpiše mirovna pogodba.

Na moskovskem letališču Tušino je Hruščev nato razkazal zahodnim vojaškim atašee'm sovjetsko letalsko silo.

se kak narod v uri svoje najhujše stiske moral boriti istočasno na tolikih frontah.

Ta bežen pogled na prvo dobo komunistične revolucije nam vsiljuje misel, da je bilo vse to prvo dejanje tragedije Draže Mihajlovića, prvega gverilca v drugi svetovni vojni, ki je začel pod okupacijo borbo za svobodo lastne države in branil svobodo zapadnih demokracij. Njegovo junaštvo je presenetilo ves svet in postal je legendarna osebnost. Časopisi vsega sveta so pisali o njem.

Dne 18. julija pa bo minilo 15 let, odkar je dal od zapadnih zaveznikov priznani komunist Tito ubiti začetnika odbora proti okupatorjem ter ustanoviti telja in poveljnika jugoslovanske narodno osvobodilne vojske. To je bilo zadnje dejanje Mihajlovićeve tragedije. Ko ne bi bili njene priče, bi jo imeli za zgodbo, vredno Shakespearejevega duha.

Če pa izločimo Dražo Mihajlovića iz jugoslovanske problematike in ga kot prvega gverilca postavimo v okvir svetovnih dogajanj, je bila njegova tragedija in tragedija desetstisočev, ki so bili žrtvovani, prolog v novo veliko dramo. Tisti, ki so bili pri Mihajlovićevi tragediji gledalci in so mu najprej ploškali, potem pa ga izživljali, so sedaj sami nosilci težkih in odgovornih vlog v veliki svetovni drami. Tudi ta ima naslov: Svoboda ali smrt. Daj Bog, da se ne bi spremenila v novo, še večjo tragedijo, ampak bi prešla po tolikih žrtvah v veličasten oratorij vstajenja svobode.

M. S.

Po nebu so križarila najnovejša sovjetska vojaška letala, za katere doslej zahodnjaki „še niso vedeli“.

Ulbricht, vzhodnonemški komunistični predsednik, pa je s svoje strani zagrozil, da bo Vzhodna Nemčija letos podpisala mirovno pogodbo z Moskvo ne glede na to, če bo to storila tudi Zahodna Nemčija in da bo nato komunistična oblast prevzela kontrolo nad dohodom v Berlin. Pankowska vlada je tudi objavila, da bo prepovedala vzhodnim Berlinčanom hoditi v službe v Zahodni Berlin, prinasati od tam „luksuzne proizvode“ in da bo zaprla mejo med obema Berlinoma, mejo, čez katero dnevno prebeži povprečno 4.000 Nemcev iz komunistične cone.

Zahodni zavezniki so pretekli teden pripravljali skupen odgovor Hruščevu glede Berlina. V odgovoru mu nameravajo povedati, da se iz Berlina ne bodo umaknili pod sovjetskimi pogoji in da ne bodo prepustili dva milijona ljudi v komunistično sužnost. Pustili pa bodo odprta vrata za pogajanja, toda za takak, ki ne bodo omejila zaveznikovih pravic in dolžnosti v Zahodnem Berlinu. Ne nameravajo pa zavezniki dati Hruščevu še nobenih predlogov za re-

Nova trenja med Moskvo in Pekingom

ZSSR in rdeča Kitajska bijeta v Aziji boj za nadvlado na tem kontinentu. Kitajski Maocetung po svoje tolmači komunistično doktrino osvajanja sveta, kar Hruščevu mnogokrat križa račune, ki jih ima z Zahodnjaki, zlasti z ZDA. Hruščev je namreč zapleten v borbo z ZDA na dveh frontah: v Evropi in v Aziji, medtem ko so za rdečo Kitajsko ZDA sovražnik zaenkrat samo v Aziji.

Pretekli teden je bil poln presenečenja za zahodni svet, kar tiče razvoja odnosov med Moskvo in Pekingom.

Moskva je skočila Peking u hrbet, ko je podpisala s severno Korejo obrambno pogodbo, po kateri smatra ZSSR napad na severno Korejo kakor napad na sebe. Pogodbo da sta Moskva in Koreja podpisali, ker vlada v južni Koreji „fašistični diktatorski režim“, ki predstavlja nevarnost za severno Korejo.

Doslej si je zavezništvo s severno Korejo lastila rdeča Kitajska, ki ji je

števil berlinskega in nemškega vprašanja.

Kennedy je imel pretekli teden več vladnih in vojaških sej, vse v zvezi z Berlinom. Washington je z vseh teh sej objavil, da ZDA ne bodo dopustile komunističnega zasužnjaja Berlina.

Vrhovni poveljnik NATO general Norstadt je objavil, da NATO sicer trenutno ni dovolj močan, da bi se zoperstavil sovjetskemu napadu; vendar pa je prav sedaj tisti čas, ko „mornirno pripravljati in krepiti svoje sile, da bo zaviral berlinsko žogo nazaj Hruščevu, ko bo prišlo do kritičnega trenutka.“ Komunistični blok ima 126 divizij in 12000 letal tostran Urala pripravljenih za napad na Zahod.

V berlinsko krizo se je končno vmešal sedaj še Tito. V govoru, ki ga je imel v Titogradu, je med drugim izjavil: „Današnji svetovni položaj je nevarno podoben položaju pred drugo svetovno vojno...“ Oboroževanje Zahodne Nemčije in poskusi preprečevanja likvidacije kolonializma so največja nevarnost za mir. Ulbricht pa je, po nalogu Moskve, poslal Titu brzojavne čestitke za 20-letnico komunistične revolucije v Jugoslaviji ter ga v pozdravu poziva, naj še on pomaga povečati rdeči pritisk na Zahodni Berlin.

tudi pomagala v korejski vojni pred desetimi leti.

V Peking u so pretekli teden praznovali 40-letnico obstoja kitajske KP. Na proslave Hruščev v Peking ni poslal svojih delegatov, prav tako ni sovjetsko časopisje pisalo o obletnici. Moskovska Pravda je kratko poročilo o proslavah objavila enostavno med običajnimi poročili iz vsega sveta, medtem ko je na prvi strani pod velikimi naslovi poročala o obisku severnokorejske delegacije v Moskvi, ko sta Moskva in severna Koreja podpisali obrambni sporazum.

Pač pa je Moskva poslala svojo delegacijo pod vodstvom proslulega člana sovjetskega prezidija Suslova, v glavno mesto Mongolije Ulan Bator, kjer je bil do nedavnega, pred svojo premostitvijo na Dunaj, sovjetski poslanik Molotov. V Mongoliji so pred dnevi praznovali 14-letnico obstoja mongolske KP. O proslavah v Ulan Batorju pa je sovjetska Pravda objavljala dolge članke.

MacArthur na Filipinih

Ameriški general MacArthur, ki je z zmago ameriškega orožja na Daljnem Vzhodu po drugi svetovni vojni spravil na kolena Japonsko in odpravil božanstvo japonskega cesarja, ter je pred desetimi leti potokel korejsko in kitajsko rdečo vojsko na Koreji, se je pretekli teden vrnil na obisk tega področja. Za več dni se je ustavil na Filipinih, obiskal pa je tudi, ne da bi javno pripravil njegov sprejem, južno Korejo in Japonsko.

Na Filipine se je vrnil MacArthur po 15 letih. Doživel je večji sprejem, kakor ga je doživel lansko leto Eisenhower. Filipinčani smatrajo MacArthurja za svojega narodnega junaka, ker jih je osvobodil japonskega gospodstva.

V Manili, glavnem mestu Filipinov, je imel MacArthur govor, v katerem je med drugim dejal: „Velik narod, ki se spusti v vojno in je ne izpelje do zmage, mora potem trpeti posledice poraza... To se je zgodilo na Koreji. Imeli smo zmago v rokah, toda nismo je izpeljali. Če bi porazili Kitajsko, bi tej deželi za dolga generacija onemogočili voditi vojno proti svetu. Ker zmage nismo izkoristili, smo napravili velikanško škodo svobodnemu svetu.“

Nova politika ZDA na Daljnem Vzhodu

Ameriška vlada se zadnje mesece ukvarja z mislijo, da bi priznala Mongolijo kot samostojno državo in jo kot tako spravila v OZN. Prav tako se v Washingtonu ukvarjajo z mislijo, da bi priznali rdečo Kitajsko, vendar pa istočasno priznavali tudi Formozo ter bi tako dve Kitajski sedeli v OZN.

Na priznanje Mongolije se v Washingtonu navdušujejo tisti, ki trdijo, da bi tako izbili i Moskvi i Peking u del vpliva na to deželo. Menijo, da bi tako prisilili oba komunistična velikan,

da bi morala priznati Mongolijo kot popolnoma samostojno državo; s čemer bi neobliili v Mongoliji narodnostni čut in tako zabilili klin v odnose med rdečo Kitajsko in ZSSR. Prav tako menijo, da bi ameriško poslanništvo, ki bi tako prišlo v Ulan Bator, imelo odlično operativno postojanko za dogajanja v sreuzijski celine. Sredi med obema komunističnima orjakoma.

S priznanjem komunistične Kitajske in njenim včlanenjem v OZN pa nameravajo v Washingtonu povečati spor

med Moskvo in Pekingom zato, ker da bi se potem Maocetung čutil enakovrednega Hruščevu. Sedaj da mu Hruščev vedno more zabrusiti v obraz, da se more Maocetungov glas slišati v OZN samo skozi njegovo grlo. Bila bi pa rdeča Kitajska istočasno ponižana za dejstvom, da bi v OZN sedel delegat Formoze, ki bi imel veto v Varnostnem svetu OZN. Tako bi imela rdeča Kitajska v OZN vezane roke, če pa bi Peking zaradi Formoze odklonil včlanjenje v OZN, potem bi si za vedno zavezal roke i na Zahodu i v Moskvi.

Proti priznanju rdeče Kitajske pa v Washingtonu nastopajo poleg Čangkajškovega poslanika, ameriškega poslanika na Formozi Drumrighta tudi tisti, ki verjetno pravilno trdijo: „Danes, ko samo Formoza sedi v OZN, obstajata dve Kitajski. Čim se bo v OZN vsedla rdeča Kitajska, bo Formoza kmalu konec.“

IZ TEDNA V TEDEN

Bolivjski predsednik dr. Estenssoro je dobil pismo od predsednika ZDA Kennedyja z zagotovilom, da bodo ZDA z izdatnimi finančnimi naporji podprle njegova prizadevanja za rešitev bolivjskih gospodarskih težav.

Argentinski zunanji minister dr. Adolf Mugica je imel v brazilski prestolnici Brasilia daljši razgovor z brazilskim predsednikom Quadrosom in njegovim zun. ministrom Alfonsom Arinosom. Po teh sestankih je častnikarjem dejal, da bosta Brazil in Argentina na gospodarski konferenci za razvoj in napredek držav Latinske Amerike, ki se bo začela 5. avgusta v Uruguayu, nastopali kot ena država. Glede nastopanja proti komunizmu v obeh državah je naglasil, da dr. Frondizi in Quadros stojita na stališču, da komunizma ni mogoče zatreti samo s policijskimi ukrepi, ampak je treba odstraniti razloge in pogoje za njegovo širjenje, t. j. odstraniti bedo in socialne krivice. To nalogo bo v veliki meri dovršil Kennedyjev gospodarski načrt za Latinsko Ameriko „Zveza za napredek“. Glede sed. položaja v Argentini je pa dejal, da je Argentina dosegla že tolikšno stopnjo stabilnosti, da je dr. Frondizijeva vlada trdna in da država že lahko svobodno izbira svoje predstavnike. V 24 urah vseh problemov ni bilo mogoče urediti. Sedaj je pa demokracija v Argentini že zagotovljena.

Brazilski in čilski zun. minister Alfons Arinos in Enrique Ortúzar tudi pozdravljata Kennedyjev načrt „Zveza za napredek“ za gospodarski in socialni razvoj držav Latinske Amerike. Glede komunizma zatrjujejo, da njegovo širjenje v novi svet predstavlja nevarnost za vse države na ameriški polobli. V Kennedyjevem omenjenem gospodarskem načrtu vidita najmočnejše orožje proti nadaljnjemu naraščanju komunizma v tem delu sveta. V zunanje-političnem življenju se pa zavzemata za načelo samoodločitve narodov, ki pa mora priti do izraza na svobodnih in ponovnih volitvah, ki jih zagotavlja svoboda in pravičnost, temelječi na spoštovanju pravic človeka.

Castrov zunanji minister Raúl Roa vidi strahove tudi tam, kjer jih ni. Med svojim zadnjim bivanjem v Mehiki so v bližini tamošnjega kub. poslanstva našli staro, že pokvarjeno bombo s solzivnim plinom. Omenjeni Castrovce je pa takoj pohitel z izjavo, češ, da je proti njemu organiziral atentat tam. veleposlanik ZDA Thomas Mann. Mehikanski list je z ozirom na to trditev kub. zun. ministra zapisal, da je ali nasedel pravi potegavščini, ali je pa zavestno lagal.

V Beogradu se bo 1. septembra začela konferenca takozvanih nevtralecev odn. „neopredeljenih“ držav, ki jih sklicujeta Titova Jugoslavija in Naserjeva Združena arabska republika. V Kairu so objavili, da na konferenco ne bodo povabili nobene evropske države. Prvotno so nameravali povabiti švedsko, Avstrijo, Finsko in Irsko, od ameriških držav mislijo poslati povabila Ekvadorski republiki, Boliviji, Mehiki ter poskusiti znova z Brazilom. V New Delhiju je pa neka vplivna osebnost izjavila, da je Kuba odločno nastopila proti temu, da bi bili povabljeni Argentina in Čile. Tako izgleda, da o „nevtralnosti“ južnoameriških držav odloča kubanski komunistični satrap.

VZTRAJNO NA DELU

Med političnimi skupinami raznih emigrantskih narodnosti v svobodnem svetu neprestano živahno deluje tudi Slovenska ljudska stranka, večinska stranka slovenskega naroda. Kot krščansko demokratska stranka je vključena v Zvezo krščansko-demokratskih strank Srednje Evrope in v Zvezo evropskih krščansko-demokratskih strank. Po svojih zastopnikih se redno udeležuje mednarodnih sestankov in zborovanj krščansko-demokratskih strank iz raznih držav na svetu. S svojimi nastopi na njih opozarja svetovno javnost na komunistični nasilniški režim, ki še vedno zaslužuje narode Jugoslavije.

V svobodnem svetu je zelo delavna organizacija stranke v Argentini. Od časa do časa prireja redne sestanke zaupnikov. Na njih je razprava o aktualnih vprašanjih, ki zadevajo zlasti politično delovanje slovenske emigracije, njenega odnosa do drugih političnih skupin, prav tako je pa na njih vedno tudi referat o položaju slovenskega naroda pod komunistično sužnostjo. Tako je stranka vedno povezana z narodom doma ter budno zasleduje vse dogajanje v domovini.

ZAKAJ JE POLITIČNO DELO

V uvodnih besedah je dejal, da smatra za dolžnost, da izreče „v imenu vseh tkzv. mladih, kakor tudi vseh drugih najlepših zahvalo gospodom, ki so vodili in vodijo politično delo naše stranke v Argentini. Brez njihovega dosedanjega dela ne bi dosegli tega, kar smo. Današnji zbor zaupnikov pa je samo droben izsek vsega opravljenega dela, ki ni nikjer zapisano, zato pa pogosto toliko bolj napadano. Vsega tega dela se ne da niti preplačati niti dovolj poudariti, je pa delo, ki prinaša samo napor in novo delo. Dovolite mi torej, prosim, da g. predsedniku Poverjeništvu SLS za Argentino g. Staretu in preko njega vsem drugim gospodom izrečem: Najlepša hvala.“

Zatem je na gornje postavljeno vprašanje med drugim odgovorjal takole: Odgovoriti na vprašanje „Zakaj je politično delo med izseljenci potrebno“ je pravzaprav silno lahko spričo dejstva, da je naša emigracija po letu 1945 izrazito politična emigracija. S tem dejstvom se moramo končno sprijazniti v razširjenjem utrjevanja tega dejstva bomo storili tudi prvo in najbolj potrebno politično dejanje. V nadaljnjih izjavanjih je omenjal nujnost podtalnega strankinega dela v domovini med okupacijo, zatem leta v begunstvu in naselitev slov. ljudi v raznih deželah sveta ter škodljive vplive, ki so jih spremljali. „Med te je predvsem spadal — je nadaljeval svoja izvajanja govornik — odklon slehernega političnega udejstvovanja. Poleg razumljivih razlogov borbe za vsakdanji kruh in manj opravičljivih razlogov lenivosti in pomanjkanja čuta borbenosti smo pozabili na politično plat naše emigracije.“

„Razvoj naše emigracije je zato sila počai stekel na političnem polju. Da je sploh stekel, bo zgodovina lahko ugotovila, se je treba zahvaliti prav emigrantski skupnosti v Argentini, kajti tukaj se je najprej pričelo sistematično delati: kakor je pravzaprav na vseh poljih slovenska skupnost v Argentini bila idejna pobornica, tako je bila tudi na političnem vedno v ospredju. Na današnjem sestanku navzočim, pa vodstvu Poverjeništvu v Argentini, se je treba zahvaliti za ugotovitev, da je buenosairesko slovenstvo pravzaprav postalo nosilec odn. nadaljevalec političnega dela. Razumljivo je zato, da je tukajšnja politična skupnost postala tako najbolj viden cilj za napade drugače mislečih, vzbudila pozornost doma, hkrati pa obramben jez proti tistemu mišljenju, ki hoče danes slovensko emigracijo gledati samo z vidika osebnega razpoloženja — pa naj si bo to tkzv. obramba čistega slovenstva, naših tradicij, našega verskega prepričanja, kulturne delavnosti, žalne skupnosti za umrlimi itd.“

POLOŽAJ INDUSTRIJSKEGA

Za Pavletom Rantom je imel zanimivo predavanje o položaju industrijskega delavstva v Sloveniji g. Avgust Horvat, ki sistematično zasleduje in študira socialni in gospodarski položaj pod komunističnimi gospodarji.

V skrbno sestavljenem govoru je med drugim navajal:

Slovenija je bila pred drugo svetovno vojno in je tudi sedaj najbolj industrializirana dežela v Jugoslaviji. Leta 1939 je bilo v Sloveniji 60% kmečkega prebivalstva, leta 1954 pa 41%. Leta 1939 je bilo 73.000 industrijskih delavcev, leta 1954 pa 132.000.

Tako je bilo tudi na zadnjem sestanku, dne 25. junija 1961.

Začel ga je predsednik Poverjeništvu SLS za Argentino Miloš Stare. Pozdravil je zbrane strankine zaupnike. Pred začetkom dnevnega reda jih je obvestil, da je v Mendozii umrl ravnatelj Marko Bajuk, ki je bil tudi član zaupniškega zbora stranke. Nato se je Stare pokojnega ravnatelja spominjal v izbranih besedah ter prikazoval veličino njegove osebnosti in dela. Poudaril je tudi kako ni omagal niti tedaj, ko je po poklicu profesor klasičnih jezikov, star 66 let, brez vsake imovine prišel v Argentino. Kljub temu, da je moral prijeti za ročno delo, je na pevsko-glasbenem in vzgojnem ter organizacijskem delu še naprej razvijal svoje sposobnosti in žel obćudovanja vredne uspehe.

Nato se je spomnil tudi pok. Antona Jakoša, ki je bil vse življenje zvest pristaja stranke ter je bil v domovini eden tistih zavednih mož, na katere se je strankino vodstvo vedno lahko zaneslo.

Po besedah Miloša Stareta se je začel redni sestanek. Prvo predavanje je imel Pavle Rant o temi

MEĐ ISSELJENCI POTREBNO

Zatem je govoril o 60-letnem delu stranke med slov. narodom in ugotavlja, da „1. stranke, t. j. krščanske demokratske miselnosti med Slovenci ni konec“; 2. da „z delom ne mislimo prenehati“; 3. da zamujemo „moramo dohiteti in korakati vzporedno z razvojem v svetu“. V ohranitvi napisane in zbrane zgodovine o strankinem delu in njenih vodilnih možeh v zadnjih 60 letih vidi govornik „prvo smer, v katero mora iti naša delavnost“. Druga smer je „logično nadaljevanje prve; čas od vojne dalje moramo ohraniti zapisan z našimi peresi“. Zlasti akademski mladini svetuje, naj se zanima za slovensko neposredno preteklost Tretja smer „političnega udejstvovanja je pa stalno spremljanje dogodkov znotraj naše odn. jugoslovanske emigracije, kakor tudi razvoja doma in v svetu. Kot četrto omenja „sodelovanje z argent. kršč. demokracijo“.

Svoje predavanje je zaključil z ugotovitvijo, da je v omenjenih štirih smereh zapopadeno, kar je navajal v uvodu svojih izjavljaj, da namreč krščanske demokracije med Slovenci ni konec in da pristaja SLS hočejo na izvedbi tega programa delati naprej. Poudarja tudi potrebo po širjenju strankinega programa, „ki je širok tako, da se ob njem lahko združijo prav vsi, še celo tisti, ki so doslej stali ob strani. Do teh mora biti naša prva pot. Program je tudi najboljša stična točka z domovino — danes zasluženo in nekoč osvobojeno. Med obema poloma — danes, na tujem svobodnem programu v jutri svobodni domovini — je pa naše delo. Če smo torej odločeni delati, moramo storiti vse, kar nam narekuje slovenska zavest. Če pa se nam zdi, da dela ne bomo zmogli in da nehamo, potem je najbolje, da se sedajle domemo, kdaj bo slovenski duhovnik na tujem opravil slovesno pogrebno mašo, katere se bomo vsi udeležili — vsi bomo tako prisostvovali lastnemu političnemu pokopu. Upam, da niste za to, da sami sebi izkopljemo grob.“

Svoja izvajanja je pa zaključil s pozivom in ugotovitvijo: „Če hočemo, da bo svet slišal naš glas, če hočemo dokazati, da se neprestano borimo za osvobojenje domovine, potem moramo storiti vse, da naši predstavniki ne bodo ostali sami na zaupanih jim mestih. Ob vseh zgodovinskih dogodkih v našem narodu smo stali kot en mož in reševali slovensko stvar. Združimo še danes vrste in zaključimo: Tu smo, delamo, ker hočemo svobodo narodu, lepšo bodočnost naši domovini.“

Odobravanje zbranih zaupnikov je bilo potrdilo, da bodo strankini zaupniki z dosedanjim vneom in požrtvovalnostjo nadaljevali delo za izvajanje strankinega programa v korist slovenske skupnosti v emigraciji, kakor tudi pod komunisti trpečega naroda doma.

DELAVSTVA V SLOVENIJI

Znatno je narasla zaposlitev poročenih žena. Vedno se še nadaljuje beg iz dežele v mesta in industrijska središča zaradi premajhnih dohodkov in prisilne kolektivizacije.

Mezde in plače

Leta 1940 je bila povprečna plača industrijskega delavca 1000 dinarjev, leta 1956 pa 10.000 dinarjev. Pred drugo svetovno vojno je delavec porabil za prehrano 33% svoje plače, sedaj pa 60%. Da se more preživljati 4 članska družina mora delati tudi mati. Dohodek take družine znaša povprečno

18.750 dinarjev. Od tega izda za redne življenjske potrebe 17.960 dinarjev. Me-sečno lahko prihrani le 790 dinarjev.

V primerjavi z letom 1940 so se plače zvišale za 10 krat, cene življenjskim potrebščinam pa 15-krat. Kalorična vrednost prehrane delavca je bila leta 1939 povprečno 3000 kalorij dnevno, leta 1956 pa 2.800 kalorij.

Socialno zavarovanje in socialno skrbstvo

Že pred vojno je bilo socialno zavarovanje dobro urejeno. Bilo je med prvimi na svetu. Nosilec zavarovanja je bil Okrožni urad za zavarovanje delavcev, Delavska zbornica in Inspekcija dela sta vršili nadzorstvo nad izvajanjem socialne zakonodaje in posredovali v delovnih sporih. Borza dela pa je bila posredovalni organ za iskanje dela in nosilec zavarovanja zoper brezposelnost.

Komunistični režim je v glavnem, z zelo majhnimi spremembami sprejel predvojno socialno zakonodajo. Uvedel je samo družinske deklaracije, ki znašajo za otroka približno 15% povprečne plače. Naloge Delavske zbornice, Inspekcije dela in Borze dela pa so dejanski prevzeli Enotni delavski sindikati.

Sindikalna svoboda

Pred letom 1941 so obstojale v Sloveniji 4 delavske sindikalne organizacije. Organiziranega je bilo približno 15% vsega delavstva, približno toliko kakor v drugih zapadnoevropskih deželah.

Komunisti so uvedli enoten delavski sindikat, ki je praktično obvezen za vse delavce. Ta ni več branilec in zagovornik delavskih pravic ter zahtev, ampak je le organ državne oblasti ter ima skrb za izvajanje petletnega gospodarskega plana. Mezde in plače določajo državne ali krajevne oblasti.

Sodelovanje v vodstvu podjetja

V Sloveniji se je pred vojno ta težnja uresničevala potom združinskih podjetij. Delavci so tako bili solastniki in sodelujoči v vodstvu takih združinskih podjetij. Nj se pa mogla ta ideja in misel uresničiti v velikih podjetjih, ker so bila v veliki večini v tujih rokah. Kljub temu pa je bilo to v programu strokovne organizacije Zveze združenih delavcev.

Komunizem načelno odklanja sodelovanje v vodstvu podjetij. V Jugoslaviji se je le-to uvedlo po sporu Tita s Kominformom po nasvetih angleških laborističnih svetovalcev. Sicer so to ko-

BRALI SMO

„POLEG KUBE IN MADŽARSKE TRPI TUDI SLOVENIJA“

To je naslov članka, ki ga je objavil ugledni cordobski dnevnik „Los Principios“ v nedeljo, dne 4. junija 1961 skupno s sliko Blejskega jezera, pod katero je napis: Biser Slovenije: Blejsko jezero z otokom. Članek je napisal „Carniolanus“.

V uvodu pisec članka opisuje, kako so v začetku aprila 1941 vdrl v Slovenijo nacistični, fašistični in madžarski vojaški oddelki ter si razdelili Slovenijo. Jugoslavija je kmalu kapitulirala. Ko se je pa zgodilo to, „se je v snežnih gorah pojavil prvi gverilec okupirane Evrope, polkovnik Draža Mihajlović, poznejši general“. Ko so nacisti napadli Sovjetsko zvezo, so prišli na dan tudi komunistični gverilci pod vodstvom Josipa Broza. Pisec članka navaja, da nekateri poveljni viri omenjajo Stalinova navodila, da komunistične stranke v posameznih državah ne smejo vojnega časa izrabljati za izvajanja socialnih revolucij, ampak, da morajo voditi samo borbo proti okupatorjem za usvoboditev narodov. Vse komunistične stranke da so se tega Stalinovega naročila držale, samo Jugoslovanska komunistična stranka pod vodstvom Josipa Broza Tita pa ne, ter je okupacijo in vojne stiske te nesreče izrabila za izvedbo svoje socialne revolucije. Zatem pa nadaljuje:

„Tako kot so kubanskega Fidel Castra podpirali na njegovi poti za prevzem oblasti nekateri časnikarji in radijske postaje, prav tako so podpirali Tita, da je prišel do zmage nekateri nepoučeni, skupno z ruskimi postajami. Pod poplavo komunistične propagande je podlegel zahodni svet in je skupno z Rooseveltom padel v zasedo ter popustil: priznal je Titu oblast v Jugoslaviji. Revolucija je šla svojo pot ter si je tešila svojo žejo s tisočermi in tisočermi žrtvami, tako kot se je pozneje dogajalo v Vietnamu, pred tedni pa na Kubi, v bližnji bodočnosti — pa kje?“

Zatem omenja umik slovenskih protikomunistov leta 1945 pred komunisti. Skupno z njimi so se umaknili tudi do-

munisti prikrojili precej po svoje, vendar obstaja vsaj videz, da delavci upravljajo podjetja. Delavci so v upravi podjetja, ki ga vodi od države imenovani direktor. Se smatra, da država podjetje v najem delavcem, zato prejme tudi večji del dobička. Naloga delavcev je pa v prvi vrsti, da skrbijo za uspeh podjetja.“

Delavske počitnice

Pred vojno niso bile uzakonjene. Bilo je odvisno od svobodnega dogovora med delavci in delodajalci, enako kot v ostalih demokratičnih deželah zapadne Evrope.

Komunisti so uvedli najmanj 15-dnevne letne plačane počitnice. Z leti službe se raztegnejo največ na 28 dni. Če imajo delavci denar, lahko preživijo počitnice v sindikalnih počitniških domovih. Imajo pravico do znižane vožnje na železnici.

Splošna življenjska raven

V primerjavi z letom 1939, upoštevajoč vse sestavine, po katerih se določa življenjska raven, se je ta po letu 1956 nekoliko dvignila. Vendar ta primerjava ne odgovarja realnosti. Realna primerjava je v primerjavi s približno enakimi deželami in enakim gospodarskimi pogoji, kot je Slovenija in uspehi, ki so jih te dežele dosegle po drugi svetovni vojni. Morda bi taka primerjava odgovarjala z Luksemburgom, Holandsko, Belgijo ali Dansko. V teh deželah pa je industrijski delavec dosegel po drugi svetovni vojni dosti višjo življenjsko raven kot v Sloveniji kljub temu, da te dežele niso prejele toliko severnecameriške pomoči kot Tito.

Slovenski delavci v domovini nimajo popolne osebne svobode, svobode izbire dela, združevanja in javnega izražanja svojega verskega in političnega prepričanja. S tem jim pa režim zanika osnovne pravice človekove osebnosti in dostojanstva ter jih ponižuje na stopnjo stroja. Zato tudi ne more biti sreče in zadovoljstva.

Tudi predavanje Avgusta Horvata so strankini zaupniki sprejeli z zahvalo in odobravanjem. Predavatelj je zatem dal še pojasnila vsem tistim, ki so stavliali razna vprašanja.

Temu so sledile ostale točke dnevnega reda. Pri vprašanju o izseljenem tisku so navzoči zaupniki soglasno odobrili spomenico, ki smo jo objavili v šte. 27 z dne 6. t. m.

Po obširni debati o aktualnih vprašanjih so navzoči poslali pozdrave in zahvalno pismo predsedniku stranke dr. Mihi Kreku.

Po slučajnostih in razgovoru o nadaljnjih sestankih, je Miloš Stare zaključil uspešni sestanek zaupnikov.

ARGENTINA

Po vsej Argentini so bile v nedeljo, 9. julija, proslave 145. obletnice argentinske neodvisnosti. Povsod so se spominjali zgodovinske odločitve, ki je bila sprejeta tedaj na kongresnem zasedanju v Tucumanu, ko je Argentina prekinila vse vezi s španskimi kralji in začela živeti samostojno ter neovisno državno življenje. Glavne slovesnosti so bile v Buenos Airesu. Dopolodne je bila v katedrali slovesna zahvalna služba božja, nato pa vojaška parada, v kateri je sodelovalo 9.000 moč iz vseh vrst argent. oboroženih sil ter 136 vojaških in pomorskih letal. Pri letošnjih slovesnostih je bil navzoč tudi predsednik uruguayskega vladnega sveta Viktor Haedo, iz Paragvaya pa tamošnji minister za narodno obrambo gen. Marcial Samaniego.

Uruguayski predsednik Viktor Haedo je med svojim bivanjem v Argentini dal več izjav, iz katerih je razvidno, da postajajo odnosi med Argentino in Uruguajem vedno bolj pristrčni. Tako je med drugim naglašal, da bo mednarodni most med Argentino in Uruguajem čez reko La Plata, dolg 42 km, še bolj povezal obe državi. Napovedal je ureditev negativne uruguayske trgovinske bilance z Argentino, poudarjal enotnost, s katero bodo nastopale Argentina, Brazil in Uruguaj na prihodnji gospodarski konferenci. Zavzemal se je za to, da sedeži raznih ustanov, ki bodo skrbale za gospodarski in socialni razvoj ter dvig držav Latinske Amerike, naj ne bi bili v ZDA, ampak v kateri od latinskih držav. Kennedyjev načrt „Zveza za napredek“ pozdravlja in vidi v njem najmočnejše orožje proti nadaljnemu širjenju komunizma v Južni Ameriki.

V Bs. Airesu so roparji in razbojniki v zadnjem času pobili tri policijske stražnike med izvrševanjem službe. Med pogrebom teh žrtev je prišlo do izgrezov, kajti nekaj ogorčenih stražnikov je oddalo več strelav proti kongresni palači, v kateri med drugim zaseda tudi komisija, ki preiskuje pritožbe, da na policiji politične priprilneke mučijo. Čuti je bilo tudi vzklike proti socialističnemu senatorju dr. Palaciosu. Incident pred kongresno palačo sta obsodila poslanska in senatna zbornica. Šef zvezne policije pom. kapetan Ricardo Ernesto Vasquez se je zaradi njega uradno opravičil pred obema zbornicama. V poslanski zbornici je zaradi tega incidenta moral odgovorjati na interpelacijo opozicijskih poslancev zastopnik notr. min. dr. Noblia, ki je naglašal, da je vlada dogodek pred kongresom takoj obsodila in odredila preiskavo. V svojih izjavah je branil policijo kot ustanovo, ki skrbi za varnost in red ter zagovarjal potrebo, da jo je treba še bolj opremiti, da bo lahko še bolj učinkovito nastopala proti zločincem. Vladna večina je bila z ministrovim odgovorom zadovoljna, opozicija pa ne in je zahtevala preiskovalno komisijo, ki naj preuči ne samo ta dogodek, ampak tudi vse postopanje zvezne policije ter naj stavi tudi predlog za njeno preureditev.

V argent. senatu je položil prisego novi senator za provinco Mendoza dr. Adolf Angel Viechi, ki pripada Zvezi sredinskih strank. Mendoško provinco bo v senatu zastopal 9 let. Z njegovim prihodom v senat se je število opozicijskih senatorjev zvišalo na tri.

Ob kanadskem narodnem prazniku je kanadski veleposlanik Richard Bowers izročil buenosaireski univerzi zbirko 200 knjig, iz katerih bodo slušatelji omenjene univerze lahko dobili pravo sliko o političnem, gospodarskem in socialnem razvoju Kanade.

bitelja svobode), smo se združili ob spominu na pomorjene med slovenskim narodom. Vsak tisti, ki so ga na Kubi ustrelili, je prišel v naštevane pomorjenih v svetovnem tisku, ki je to naštevovanje skrbno omenjalo: „Danes je poslal Castro na morišče Kubanca štev. 562... danes je število postreljenih doseglo tevilko 600, danes so bili ustreljeni X, Y, Z in z njimi se je število postreljenih povzpelo na številko 612“ itd. Tedaj pa, ko so titovci v nekaj dneh pobili več kot deset tisoč Slovencev, se svetovni tisk ni zganil. Trpel je še na zaslepljenosti. Prav tako kot se dogaja danes v njegovem gledanju na Tita. Pričakujemo, da bo tudi v tem pogledu nekega dne zažarelo sonce resnice.

Razumemo, da je bila revolucija v Jugoslaviji krvava in državljanska vojna brez sočutja. Kot pred leti poprej v španiji. Toda potem, ko je bila vojna končana, je bila množična morija, kot smo jo popisali, odveč. In v tem je vrhunec zločina Titovcev, ki so ga zagrešili nad slovenskimi protikomunističnimi borci.“

Novice iz Slovenije

Sed. komunistični nasilniki doma letos proslavljajo 20-letnico svoje revolucije. Da bi bile te proslave čim večje, so v priprave nanje vpregli ves državni in partijski aparat. Sedaj tudi nič več ne prikrivajo, da bi bilo šlo med vojno res samo za osvoboditev slovenskega naroda, ampak odkrito povedo, da so komunisti s tkzv. osvobodilnim bojem hoteli izvesti samo svojo socialno revolucijo. To je razvidno iz navodil, ki so bila objavljena za prirejanje proslav 20-letnice revolucije. Tako beremo n. pr. v ljubljanskem Delu, da je treba te proslave navezati zlasti na določene datume. Tako n. pr. „dan borca“ dne 4. julija, na „dan vstaje slovenskega naroda“ 22. julija, ko bo osrednja republiška slavnost v Žužemberku in na „dan jugoslovanske ljudske armade“ dne 22. decembra. Razen teh datumov prihajajo še v poštev za okraje in občine najpomembnejši dnevi iz leta 1941. Isti list dalje pravi, da je „posebno vprašanje letošnjega proslavljanja njegova vsebina. V vseh dveh, napotilih za proslave ni bilo dovolj poudarka na naših aktualnih problemih in nalogah, marveč zvečine na obujanje spominov na dogodke iz leta 1941. Zategadelj to prav, če razen spominskega dela damo sorazmerno velik poudarek tudi osvoboditvi t. j. izvedbi revolucije, delavskim svetom in osnovnim ugotovitvam, glede njihovega razvoja in vloge, ki jo imajo v našem družbenem in komunalnem sistemu, zlasti močan poudarek pa bo treba dati sed. izpopolnjevanju našega gospodarskega sistema, ki bistveno vpliva na naš celotni nadaljnji razvoj in socialistične družbene odnose“.

Poudarek za izvedbo socialne revolucije med drugo svetovno vojno, ko je slovenski narod ječal pod jarmom treh okupatorjev, pa je razviden zlasti iz zadnjega odstavka objavljenih „napotil“ za prirejanje proslav 20-letnice revolucije. Tako je zapisano: „Opozoriti pa je treba še na nekatere stvari. Pri raznih prejšnjih občinskih proslavah in odkritjih spomenikov smo imeli včasih težnje, v našem osvobodilnem boju podcenjevati revolucionarni pomen. Ker je bil osnovni oborožen boj predvsem zunan, na podeželju, ne pa v mestih, smo potem poudarjali pravzaprav bolj njegove osvobodilni značaj, ne pa njegovega revolucionarnega pomena. Letos pa praznujemo 20-letnico revolucije, t. j. pravzaprav ljudske vstaje, ki se je gradila že leta prej z zahtevami delavcev in kmetov, ne samo, da smo se osvobodili tujih okupatorjev, marveč, da smo hkrati tudi izvajali socialno revolucijo. Prav te elemente je treba letos vnašati v proslavo. Potemtakem naj ne bo vsebina slavnostnih govorov samo v proslavljanju junaških dejanj, marveč predvsem v proslavljanju boja delovnega ljudstva, ki si zdaj na novih osnovah gradi življenje. Z letošnjimi proslavami je treba doseči, da bo ljudem, zlasti mladi generaciji jasno, da je šlo pred 20 leti za revolucijo, da se je takrat uprlo delovno ljudstvo, ki se je hkrati borilo za nov družabni sistem“ (Delo, št. 54). Tako komunisti sedaj sami potrjujejo, kar je večina Slovencev zatrdjevala od vsega početka, da komunistom od sprožitvi revolucije ni šlo za osvoboditev slovenskega naroda, ampak prvenstveno za izvedbo svoje revolucije za vzpostavitev komunistične

diktature, kar pa so komunisti tedaj in pozneje zanikovali.

Slovensko mladinsko literaturo so na mednarodni razstavi mladinske literature v Izraelu zastopala naslednja mladinska dela: Levstikov Martin Krpan, župančičevi Mehurčki in Bevkov Pisani svet.

Sedanji kom. oblastniki doma se hočejo vidno uveljaviti tudi v novoustanovljenih afriških državah. To je razvidno iz natečaja Uprave za personalne zadeve Zveznega izvršnega sveta „za izbiro učnega osebja za gimnazije in srednje strokovne šole“, ki ga mislijo spomladi prihodnjega leta poslati v republiko Gvineja, Mali in druge afriške države. Z objavljenim natečajem iščejo strokovnjake za francoski in angleški jezik, prirodoslovne vede, tehnično risanje in teoretični ter praktični pouk v srednjetehtničnih in industrijskih šolah kovinske, lesne, gradbene in elektrotehnične stroke. Prijavitelji za afriške države morajo dobro znati francoski jezik. Delovna pogodba bo sklenjena za dobo od enega do treh let. Čas, ki ga bodo profesorji iz Jugoslavije, ki se bodo odločili za odhod v Afriko, prebili v posameznih afriških državah, se jim bo štel v napredovanje in za pokojnino.

„Romantika na Slovenskem“ je bil naslov letošnje razstave ob obletnici Prešernovega rojstnega dne. Na njej je bilo ponazorjeno obdobje slovenske romantike z domačo in tujo periodiko iz let 1800 do 1848, pesništva pred Čbelico, Čbelico samo, z zbirali ljudskih pesmi: Stanka Vraza, Urbana Jarnika, Matija Majerja-Ziljskega, Anastazija Gruena, pripovedno prozo s prevodi iz spisov Kristofa Šmida, Janeza Ciglerja, Franca Malavasiča in škofa Martina Slomška.

Mariborska opera je nedavno uprizorila znano opero Mignon. Glavno vlogo je pela nada Zrimškova, vlogo Philine pa Mileva Pertotova. Obe sta dosegli lep uspeh.

SLOVENC V ARGENTINI

BUENOS AIRES

Maša za ravn. Marka Bajuka

po naročilu Društva Slovencev v Bs. Airesu je bila v nedeljo, 9. julija t. l. ob pol 10 v kapeli Slov. hiše, R. Falcón 4158, v Bs. Airesu. Imel jo je direktor g. Anton Orehar, med njo je pa pel Slov. pevski zbor Gallus. G. direktor Orehar je na požrtvovalno in nesebično javno delo pok. ravnatelja Marka Bajuka navezal tudi svoj cerkveni govor, v katerem je poudarjal potrebo po delu v slovenski skupnosti za njeno narodno in versko ohranitev.

Osebnosti

Družinska sreča. V družini Franca Papeža in njegove žene g. Agice, roj. Koželj, se je rodil sinček, ki je pri krstu dobil ime Gregorij Jožef. Krstil ga je g. St. Škrbe. — V Morunu sta dobili hčerki družini Franca Likozar in Mare, roj. Jenko ter Lojzeta Petek in njegove žene Marije, roj. Kopač. Družino Dolfeta Leban in njegove žene g. Jože Kin, v Castelarju je razveselil sin. V Churucu je bil krščen Anton Jerman, sin Ivana in Ane Vombberger. Botra sta bila Jože in Marija Vombberger. Srečnim družinam naše čestitke!

Jurij Skvarča, abiturient adreške državnice gimnazije in bivši gojenec ško-

V Burmi je že dalj časa na študijskem potovanju slovenski slikar Jože Ciuha. V Rangunu je odprl tudi razstavo svojih umetnin iz burmanskega življenja.

V Mariboru so ob letošnjem Prešernovem dnevu dobili Prešernove nagrade mariborskega okraja akad. slikar Ivan Kos za življenjsko delo: za umetniške dosežke, pedagoško dejavnost in 40 letno požrtvovalno delo v mariborski organizaciji likovnih umetnikov; Mirko Fajdiga za organizacijsko delo v tkzv. Muzeju narodnoosvobodilne vojne in gradbeni tehnik Jože Požanko za sodelovanje in izdelovanje načrtov za restavriranje kulturnih spomenikov.

Dne 28. maja je doma stopil v veljavo letni vozni red na železnicah. Značilnost novega voznega reda je hitrejša vožnja ekspresnih in brzih vlakov z novimi Diesels lokomotivami. Vožnja z ekspresnim vlakom od Jesenice do Djevdjelije se je skrajšala za 223 minut. Zaradi pomanjkanja vagonov in nezmogljivosti žel. proge so pa nekatere vlake ukinili. V mednarodnem prometu je predvideno, da bodo v turistični sezoni vozili po enkrat na teden vlaki na progah: Dunaj—Reka—Atene, Dortmund—Ljubljana, Dortmund—Reka, Dortmund—Jesenice in Pariz—Sežana.

Umrli so. V Ljubljani: Ana Škrajnar, šivilja, Mario Pogačnik, višji komercialist, Frančiška Furlan, roj. Kolbica, Ivan Stepančič, upok., Jože Rošhaupl, Antonija Nakonjičani, roj. Pucelj, Frančiška Bevc, roj. Jus, Anton Čadež, bivši dolgoletni tajnik KTD, Tone Malgaj, pleskarski mojster v p., Valentinčič, žel. v p., Frančiška Seibert, Ana Šteblar, upok. Tob. tovarne, Alojz roj. Podrekar, vdova, Ivanka Jesenko, Albin Štrukelj, pismonoša, Marija Čelešnik, roj. Prime, Ivan Bobič, kurjač, Rudolf Vetter, žel. upok., in Ivanka Konjač, roj. Debeve, v Cerknici, Franc Vojtkovsky v Senovem, Terezija Slokan, pos. v Sp. Gorah, Marija Škerjanc v Volčjem potoku, Lina Burnik, učit. v Idriji, Darinko Dolenc, abs. med. v Kranju, Amalija Bolčina v Vižmarjih, Ana Didič, roj. Mohorčič v Idriji, Milka Gačnik, roj. Topolnik v Ponikvah in Franc Rožnik iz Gorican.

fovega zavoda v Adrogué-ju ter stud. teh., je bil dne 7. t. m. odlikovan v prostorih adreške drž. gimnazije Almirante G. Brown z zlato medaljo kot najboljši učenec letnika 1960. S svojo pridnostjo in vestnostjo je Jurij Skvarča povzdignil ne samo ugled našega škofovega zavoda v Adrogué-ju, ampak tudi ugled slovenske skupnosti v Argentini. K temu uspehu mu vsi iskreno čestitamo.

†Jože Malnar. Po daljši in težki bolezni je dne 5. julija 1961 umrl v Ramos Mejiji novi slovenski naseljenec Jože Malnar. K zadnjemu počitku so ga položili dne 6. julija na pokopališču v San Justu. Pogrebno mašo je imel v kapeli v ul. Saavedra v R. Mejiji g. župnik Gregor Mali, pogrebni spreved je pa vodil g. župnik Janez Kalan.

Pok. Jože Malnar se je rodil v Mleščevem 30. aprila 1891, v Argentino je prišel dne 3. decembra 1948 ter se je s svojo družino naselil v mestu Ramos Mejija, kjer so se mu prejšnji teden iztekli dnevi življenja. Naj počiva v miru, njegovim preostalim pa naše iskreno sožalje ter sožitje.

Dne 8. t. m. se je v cerkvi Corazón de María na Constitución v Buenos Airesu poročil g. Vladimir Frković, sin bivšega hrvatskega ministra g. inž. Ivica Frkovića z gđ. Mariano Galinović. Med obredom je pel hrvatski pev-

napredku svojih otrok črpali novih sil za požrtvovalnost, s katero bodo otrokom omogočali s svoje strani sodelovanje.

Slomškov mladinski oder se bo predstavil prihodnje nedelje z mladinsko igro KEKEC IN MOJCA. To je zgodba o slepi deklici Mojci, ki bi rada videla lepoto sveta - in Pehti-babi, ki se kot nekaka čarovnica podi po planinah in stika za otroki, ki jih je Bog obdaril z lepim glasom. Tako zasledi tudi Mojco, ki lepo poje ter jo odvede s seboj. Tam mora deklica prepevati. Za plačilo ji Pehta-baba obljublja z vodo iz čudežnega studenca povrniti vid. Tada junaški pastir Kekec po navodilih dobrih vil reši spet deklico Mojco, izmakne Pehti-babi čudežno vodo, katera vrne deklici spet vid...

Vse to bomo videli, z mnogimi pravljičnimi dodatki in ozaljški, zgodbo pa slišali iz otroških ust in z njihovimi besedami. Ta zveni tako, da najde takoj pot do srca...

Vodstvo Slomškovega mladinskega odra in režija te igre je zaupana g. Emi Kessler-Blejčevi, kar brez dvoma potrjuje sigurnost našemu pričakovanju, da bomo videli kvalitetno predstavo.

jke

ŽUPNIK G. IVAN TOMAŽIČ — SREBRNOMAŠNIK

V nedeljo, 16. julija bo imel med Slovenci v Mendoza srebrno mašo g. Ivan Tomažič, župnik v Santa Rosa, v mendoški škofiji. — Po rodu je Ljubljančan, njegov oče je bil šolski ravnatelj. Ko je končal bogoslovne študije, je bil najprej nekaj let prefekt v Zavodu v št. Vidu nad Ljubljano. Nekaj let pred drugo svetovno vojno je prišel za kateheta na drž. šolo za gluhe, neme in hkrati pomagal v osrednjih organizacijskih odborih ter v svoji rodni župniji Sv. Peter, kjer je imel tudi novo mašo. — Svoja begunska leta je preživel v Avstriji, največ na tirolski župniji. Takoj po prihodu v Argentino je šel službovat v škofiji v Mendoza, kjer je bil nekaj mesecev kaplan v stolnici, nato je šel v San Martín, dokler ni bil imenovan za župnika v Santa Rosa. Hkrati je par let opravljal tudi drugo župnijo La Paz in gradil cerkev v sosednjem naselju, ki bo postala župnija. Zaradi dela v Buenos Aires malo pride, obišče le rojake v Mendoza, mendoški škof ga visoko ceni, pa to tudi za služi. K njegovemu duhovniškemu jubileju mu iz srca čestitamo in želimo, da bi še v naprej tako goreče delal kot sedaj!

.....
ski zbor Jadran pod vodstvom g. Vinka Leskovarja. — Mlademu paru z božjim blagoslovom želimo veliko sreče in iskreno čestitamo!

RAMOS MEJIA

Preteklo nedeljo, 9. julija se je v prostorih Slomškovega doma vršil informativni sestanek članov zadruge „Castelli“. Sestanek je vodil predsednik g. Janez Brula, ki je po uvodnem pozdravu podal poročilo o nakupu zemljišča, o zaprekih in končnem izidu: izpraznitvi prostorov ter vselitvi novega lastništva. Člani so pokazali vidno zanimanje za podano poročilo, prav tako pri blagajniškem poročilu g. Tomazina, ki je pokazal realno stanje naših financ. Saj vsakogar, ki je žrtvoval nekaj tisočakov v namene skupnosti, zanima, koliko in kje je zbrani denar. Blagajniškemu poročilu je sledilo čitanje in razlaga družinskih pravil. Živahna debata o bodočih nalogah zadruge in ureditvi doma je privedla do nekatereh načelnih zaključkov. Odbor je dobil pooblastilo, da tudi v bodoče vse nakazane predloge uresniči, kolikor bodo dopuščale razmere. Prav tako se bo po iniciativi članstva izvedla akcija za nakup 100 novih delnic, kar bo poleg drugih akcij omogočilo plačilo najnujnejših obveznosti in izvedbo najpotrebnejših del.

Ob koncu se je predsednik zadruge zahvalil vsem, ki so se udeležili važnega sestanka. Članji z družinami so nato ob okusnem asadu in prijateljskem pomenku preživeli nekaj lepih uric nedeljskega popoldneva.

SLOVENSKA VAS

V cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi v Lanús sta se pretekli teden poročila brata Anton Levstek z Angelco Modic ter Alojzij Levstek z Angelco Grebenc. Nevesti sta pred dnevi prišli iz domovine. Poročne obrede je izvršil ženinov brat profesor Franc Levstek. Novoporočencem naše iskrene čestitke.

SAN JUSTO

Iz Našega doma. V Našem domu v San Justu je vedno živahno. Med tednom, ob nedeljah in praznikih. Med tednom so prostori polni otrok, ki obiskujejo tuk. slov. šolski tečaj, ob sobotah in nedeljah se pa tu dobijo znanci in prijatelji na domač pomenek. Pa tudi lepo urejeno kegljišče ima svoje stalne obiskovalce. Tudi za dekleta je v domu poskrbljeno. Trenutno se vrši kuharski tečaj, ki ga vodi ga. Ema Kessler-Blejčeva. Ker je zanimanje zanj veliko, se bo verjetno vršil še drugi.

V Našem domu je pa videti tudi, da so pridne roke že na delu za razširitev doma. Na desni strani doma se že vidi ogródje za železobetonsko konstrukcijo. Prihodnje dni bo gradbeno podjetje France Benko že začelo zalivati železobetonske plošče. Železobetonska konstrukcija bo enonadstropna. V prvem nadstropju bo stanovanje za upravnika doma. V nadstropju bodo tudi šolski prostori. Zanje je določenih kar 100 m² zazidanega prostora.

Naš dom so začeli razširjevati od zadaj proti ulični strani zato, da med gradnjo lahko še vedno uporabljajo vse dosedanje prostore. Ko bo Naš dom na dvorišni strani dograjen in razširjen, bodo lahko začeli z gradbenimi deli na čelni strani.

Stroški za razširitev doma so veliki. Že dosedaj izvršena dela so stala 110.000 pesov. Uprava Našega doma je pa nakupila železa že za celotno razširitev doma in je zanj plačala v gotovini 205.000 pesov.

Vsak teden ena

V CELICI

Simon Gregorčič

*Iz neme cele v živi svet
mlad samotár strmí,
vnočih lic bledeči cvet
krope mokré oči.*

*Star potnik v okno vrpne oko,
ko truden mimo gre,
blagruje one, ki mirno
po celicah žive.*

*Ne moti, potnik, se, nikar,
ni tukaj dom mirú,
ni vselej svet pokoj vladar
sred tihega zidu.*

*Moj dom je nizek in tesán,
brezmejno to srce;
če brat zaklepa samostan,
kdo uklene pa želje?*

*Dokler se prsi dvigajo,
srce še hrepení,
dokler želje se vžigajo,
pokoja, sreče ni!*

*Zapustil svet sem mladolet,
se v celico zaprl,
umrl je zame celi svet,
jaz nisem zanj umrl.*

*Zabití ga — mi móči ni,
uživáti ga — ne smem;
plamén, ki v srcu mi gori,
morim in mrjem nem.*

*Ne vlada vselej svet pokoj
sred tihega zidu;
če ne prineseš ga s seboj,
ne najdeš tu miru.*

*Le romaj, romaj svojo pot,
glej, svet je lep ko vrt;
rad bi s teboj iz teh samot,
izhod mi je zaprt!*

Ob teh visokih številkah se bo marsikdo vprašal: Od kod pa denar za vse to? Odgovor je zelo enostaven: Od zavednega in požrtvovalnega članstva ter narodno zavednih rojakov. Tako je n. pr. pri drugi skupini delničarjev Našega doma, ki je zamenjala stare delnice za nove-uradne 35 delničarjev prispevalo za razširitev doma 116.000 pesov.

O zavednosti članstva je pa pričala tudi nedeljska družabna prireditve. Uprava Našega doma je za vse pripravila izvrstne kolone. Kljub zelo hladnemu vremenu je nanje prišlo lepo število rojakov. Za veselo razpoloženje je poskrbel orkester Moulin Rouge.

Za peto obletnico blagoslovitve Našega doma pa Uprava doma še sedaj pripravlja veliko celodnevno prireditev, za katero objavljamo obvestilo tudi še na drugem mestu.

BARILOČE

Deseti redni letni občni zbor SPD

Dne 24. junija je tukajšnja sekcija Slovenskega planinskega društva opravila svoj 10. redni letni občni zbor.

V odsotnosti predsednika in tajnika je sestanek vodil blagajnik V. Arko. Joško Simčič je prebral tajniško poročilo, ki ga je sestavil tajnik Peter Aršek, ki se muči v B. Airesu. Poročilo podčrtava živahno društveno delavnost na prosvetnem in družabnem polju: dobro obiskani zimski prireditvi, dramski prizor, poskusi s petjem, miklavževanje in slednjič kot najvažnejši dogodek na tem področju: obisk pevskega zbora Gallus. V poročilu ni bila omenjena Slovenska ura v radiu, za katero se je prav Peter Aršek resnično potrudil in ki je več mesecev Slovencev in neslovincem nudila naše glasbene bisere.

V planinskem pogledu se je podčrtala delavnost naših sočlanov iz B. Airesa, ki nadaljujejo tradicijo slovenskih bariloških gornikov. Omenjene so bile tudi vsakoletne slovenske smučarske tekme, ki so se vršile v septembru na Catedralu.

Blagajnik se je pohvalil z letošnjimi dohodki, ki so omogočili definitivno ureditev Stana. Zdjaj je potrebno to našo planinsko kočjo še malo oplešati. Dvoje del je že prejšnji odbor sklenil izvesti: urediti ograjo in dvorišče pred stanom in postaviti posebno omaro, v kateri bodo spravljene Tončkove knjige in drugi spominki na našega rajnega prijatelja.

Za bodočo poslovno dobo se je sestavil sledeči odbor: predsednik Franče Jerman, tajnik Slavko Adamič, blagajnik Blaž Razinger, gospodar Joško Simčič, odbornika: Jadran Zidar in Ivan Aršek.

V razgovoru o bodočem delu se je predvsem omenjalo vprašanje križa na Capilli. Novi križ je že leto dni narejen, treba ga je le še prenesti na Capillo. O tem je članstvo precej razpravljalo kot tudi o najprimernejšem času, kdaj bi se tako podjetje izvedlo.

Kot običajno se je občni zbor zaključil v prijateljski družabnosti. VA

SLOMŠKOV MLADINSKI ODER SE PREDSTAVI

Vse naše najboljše želje naj bodo pri njem ob tem njegovem krstnem nastopu! Da bi se ta Slomškov mladinski oder razrasel v mogočno drevo, ki bi privlačilo v svoje okrilje naše najmlajše in jih združevalo v čvrsti medsebojni povezavi. Da bi tisti, katerim je Bog dal veselje do igranja, našli v njem dovolj toplega žarišča, ki bi jim omogočalo razvite njihovi sil — vsi ostali pa da bi se kot radostni in navdušeni gledalci radi pridružili tem prvim ter tvorili z njimi enoto, ki se ne bo sramovala našo slovensko besedo na tujih tleh gojiti in spoštovati. Da bi v njem naša splošna slovenska kulturna tradicija, posebej pa še igralska, z mogočnim plamenom zagorela in živela polno življenje vsaj še v tem rodu, ki sega s svojimi koreninami prav do slovenskih tal...

Slomškov mladinski oder je zbral najmlajše „prostovoljce“, ki bodo z ljubeznijo in ponosom gojili slovensko besedo ter tako sebe, kakor tudi one, ki bodo njihovo delo z ljubeznijo spremljali, ohranjali slovenski misli in rasti. Ne dvomim, da jih bo nekaj vendar le zraslo tudi v usposobljene moči, ki bodo lahko še nadomestile starejše in ufrujene pri naših odrih ter nadalje-

vale njihovo delo, ko se bodo te umaknile, ali pa izpolnile vrzeli, ki so že danes tako vidne med igralci naših komaj pred nekaj leti tako plodovitih igralskih skupin.

Njegov prvi cilj je ohranitev lepe materine besede: česar naše šole v svojem odmerjenem času ne morejo dati, bo ta oder izpopolnjeval. Gojil bo ljubezen do naše bogate kulturne dediščine in netil spoštovanje do slovenske misli in slovenskega duha ter tako ohranjal slovensko besedo prehitri smrti. — Naš naraščaj bo navajal do skupnega dela v naših društvih: kamor bodo usmerjeni v mladosti njihovi koraki, tja se bodo radi vedno znova vračali tudi pozneje. In če bo ta delavnost rasla v pošteno družbo in v narodno zavečnih društvenih domovih, bo naš naraščaj ohranil vse kvalitete poštene slovenske mladine. — Nemalo bo delo v njem namenjeno tudi razvedrilu: razvedrilu tistim, ki bodo pri odru delovali, rasli kvalitetno, se kulturno izobraževali in izpopolnjevali ter v razvedrilo naši slovenski skupnosti, ki zmiraj tako rada polnoštevilno prisotvuje prireditvam, kjer se naš mladi naraščaj pokaže na deskah. V ponos pa bo staršem, ki bodo iz zadovoljstva ob

Š A H

II. TURNIR „JOŽE SINKOVEC“

9. t. m. je bilo v Mladinskem domu odigrano III. kolo. Rezultati so naslednji: Bujas—Mehle 1:0; Majcen—Prelog 0:1; Šušteršič—Geržinič 0:1; Marolt—Kunc 1:0; Posteiner—Buda 1:0. Baraga je počival.

Stanje po III. kolu (vsi so odigrali po tri partije razen Baraga in Mehleta, ki sta odigrala vsak po dve): Marolt, Geržinič in Prelog — 3. Šušteršič — 2. Baraga, Bujas in Posteiner 1. Mehle, Majcen in Buda 0.

Letošnji centralni turnir bo pokazal vsaj približno stanje slovenskega šaha v Argentini (katere šahovska moštva zasedajo kdaj drugo kdaj tretje mesto na svetovnih prvenstvih), kajti na tem turnirju se prvič srečujejo naši šahisti, ki igrajo v argentinskih klubih — in katerih „kategorije“ so točno določene — in pa drugi, ki se doslej med nami niso udeleževali ne argentinskih in ne slovenskih turnirjev. Iz rezultatov, ki jih bodo pokazala srečanja prvih z drugimi, bo najbolj razvidno, kakšna je realna moč našega šaha, ki ga dostikrat morda precenjujemo, morda pa tudi — podcenjujemo.

16. t. m. ob 16 bo v istih prostorih IV. kolo. Igrali bodo: Kunc—Posteiner, Geržinič—Marolt, Prelog—Šušteršič, Mehle—Majcen in Baraga—Bujas. Počiva Buda.

PO ŠPORTNEM SVETU

V Slovenski vasi v Lanusu so bile v nedeljo, 9. julija, nogometne tekme moštva SFZ Moron, SFZ San Martín in SFZ Slovenska vas.

V srečanju Morončanov in Lanušanov so zmagali domačini (5:1), tekma med Moronom in San Martinom se je končala z rezultatom 3:2 za San Martín, v zadnji tekmi med San Martinom in Lanusom so zmagali fantje iz San Martina (2:0). Poročilo v prihodnji številki.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Letos je Društvo Slovencev izplačalo svojcem umrlih članov že \$ 37.500 posmrtnine. Lepo vsota, ki je prizadejim družinam bila v izdatno pomoč v najtežji uri. Je pa tudi lep zgled naše slovenske organizacije in vzajemnosti. Prav to dejstvo krepi naše vrste in dviga število članstva. Na zadnji seji odbora Društva Slovencev, 8. julija t. l. je bilo zopet sprejetih v društvo 25 rojakov. Se vedno pa jih veliko stoji ob strani. Vabimo vse, naj opuste morebitne in neutemeljene pomisleke in vstopijo v društvo. Čim več nas bo organiziranih, čim močnejše bo Društvo Slovencev, več bomo pomenili na zunaj in večja bo naša notranja sila in vzajemna pomoč.

Vse člane pa opozarjamo, da je s smrtno g. Jožefa Malnarja bil izplačan 74. smrtni primer, v plačilo pa so za-

BOJEVNIKI

23. julija ob 9

V. TABOR

na Pristavi

Udeležba za člane obvezna. — Po Taboru skupen asado, h kateremu so vabljeni tudi nečlani.

Borba za Zunanjo Mongolijo

Na prvi strani objavljamo poročilo o vedno večjem zanimanju svetovnih velesil za Zunanjo Mongolijo. Zato smo o tem važnem področju na Daljnem Vzhodu za bralce Sv. Sl. zbrali naslednje podatke:

Zunanja Mongolija, zakopana globoko v sredino ogromne azijske celine, je dežela širnih puščajskih planjav, z jezeri posejanih ravnin in stisnjena med dva komunistična orjaka: ZSSR in rdeči Kitajsko. Pozabljena je od 14. stoletja naprej, ko so njeni zmagovalci Kani vladali od Indonezije do Donave, je ta dežela danes postala področje, za katerega se borita dva največja komunistična rivala.

Zunanja Mongolija, dolgo dobo nedostopna provinca Kitajske, je postala prvi sovjetski satelit, ko so komunisti pregnali bele v Urgo (pozneje Ulan Bator) in leta 1924 ustanovili Mongolsko ljudsko republiko. Do zmage komunizma na Kitajskem so sovjeti vzdrževali monopol nad diplomatskimi in trgovskimi odnosi Mongolije z zunanjim svetom. Tujcem je bilo onemogočeno sleherni delovanje, zlasti Kitajcem. Mongolske kože in volna: so odhajale proti zahodu v ZSSR v zameno za malenkostne pošiljke industrijskih in za številne pošiljke sovjetskih političnih instruktorjev. Sovjeti so uvedli cirilico; preganjali so budistične lame in redke bogatejše kmete in jih prisilili v večanjenje v kolhoze. Proti tej vsiljeni revoluciji je vladal tako močan odpor in tako silje, da je bilo prvih šest, od sovjetrov postavljenih predsednikov pobitih.

padli 75., 76. in 77. smrtni primer. Lepo prosimo, da ne odlašate s plačilom posmrtninskega prispevka in še posebej opozarjamo zamudnike, da plačajo zaostale prispevke!

DRUŠTVO SLOVENCEV
OBVESTILA

Gledališki odsek Slov. kult. akcije bo na kulturnem večeru v soboto, 13. julija, uprizoril v slogu bralnega gledališča J. P. Sartra dramo enodejansko „Zaprta vrata“. Spremno besedilo o avtorju bo govoril pisatelj Ruda Jurčec. Igrali pa bodo Pavčič Maček-Eileteva, Marija Kutnar-Jeločnikova, Maks Borštnik in Nikolaj Jelčnik, ki predstavljata tudi režira. Predstava se bo začela točno ob sedmih zvečer v salonu Bullrich, Sarandí 41, Capital. Ob vstopu — prostovoljni prispevki.

V Slovenskem domu v San Martinu bo roditeljski sestanek slovenskega šolskega tečaja v nedeljo, 16. julija ob 16 popoldne. Na programu skioptične slike Slovenije, ki jih bo razlagal g. Marijan Marolt in razgovor o mladini.

V Jugoslovanskem domu, ul. J. M. Nuñez 1751, Dock Sud, bo v nedeljo, dne 16. julija ob 10 pravoslavno žalno opravilo za dolgoletnega starešina Jug. Sokolskega društva v Argentini Stojadina Abadžića ob 40. dnevu njegove smrti.

Tretji prosvetni sestanek v Slovenskem domu v San Martinu bo v nedeljo, 16. julija, ob 10. Predava predsednik SPD g. Robert Petrichek o lepotah Argentine.

Slovenska vas, Lanús. V nedeljo, 16. julija bodo v društvenem domu vsakoletne kolina. Začetek ob 12. uri. Za veselo razpoloženje bodo poskrbeli lanuški harmonikarji. Vabi odbor društva Slovenska vas.

O prazniku zavetnika krščanske dobronosti, sv. Vincencija Pavelskega, vas Vincencijeva konferenca prosi, da darujete za naše reveže. Poseben namen te zbirke je zbrati potrebna sredstva za prošnje iz notranjosti dežele (po skupnem dogovoru č. g. dušnih pastirjev). Zato bodo v nedeljo, 23. julija pobirali člani Vincencijeve konference pred cerkvami v Ramos Mejía, San Justo, San Martín, Slovenska vas in v Capitalu pred slovensko kapelo. V Floridi in Berazategui boste mogli darovati pri sv. uri za avgust in tudi v tovarnah, kjer je več Slovencev, bodo poprosili. Morete pa izročiti darove tudi v Dušnopastirski pisarni na Ramón Falcón 4158.

V. tabor DSPB bo 23. julija ob 9 zjutraj na Pristavi. Udeležba je za vse člane obvezna. Po taboru skupni asado. Starešinstvo DSPB.

Vabilo. Lepo vabljene vse žene in matere iz okolice Carapachaya na čajanko, ki bo v nedeljo, 23. julija, ob 3 popoldne v Slovenskem domu v Carapachayu. Namen sestanka je medsebojno spoznanje in pogovor.

Letošnji socialni dan slovenskih izseljencev v Argentini bo v nedeljo, 12. novembra 1961 v Slovenski hiši na Ramón Falcón 4158. Prosimo društva in organizacije, da za ta dan ne prirejajo drugih prireditev.

Uprava Vestnika sporoča, da je knjiga Vetrinjska tragedija pošla. Zaprošeni so bili novi izvodi. Vsi zainteresirani naj si svoj izvod zagotovijo s pravočasnim naročilom v upravi.

CERKVENI VESTNIK

V slovenski kapeli, R. Falcón 4158, bodo po naročilu Društva Slovencev naslednji maši: v soboto, 15. julija, ob 8 za Antona Jakša, v četrtek, dne 20. julija, prav tako ob osmih pa za Jožeta Malnarja.

Ste mislili na dober električni hladilnik, TV aparat, radio combinado, ali na katerikoli aparat, ki ga potrebujete za dom?

LOJZE NOVAK

IZKLJUČNO ZASTOPSTVO

Bumar, SRL

Av. de Mayo 302 — Ramos Mejía
T. E.: 658-7083

nudi slovenski skupnosti kredite brez jamstva, na deset mesečnih obrokov brezobrestno za nakup hladilnikov, TV aparatov, pralnih in šivalnih strojev, plinskih štedilnikov, koles, radio aparatov, radio combinado, peči, mešalnikov in drugih potrebščin za dom. Prodajamo samo prvovrstno blago najboljših znamk. Kličite po telefonu. Pridem tudi na dom.

HIŠA - CHALET

v ulici El Zorral 2521 v Boulogne Sur Mer

po zmerni ceni na prodaj.

Hiša je samo 8 kvadratov od žel. postaje Boulogne Sur Mer in eno kvadro od ulice Bernardo de Irigoyen v višini 889, kjer vozi kolektiv št. 8.

O stanju prostorov in vrednosti naj se zainteresirani zglasijo ob nedeljah pri lastniku v hiši sami.

VSI NA DOMAČE

KOLINE

v Slovenskem domu v San Martinu, Córdoba 129

Začetek v soboto, 15. julija ob 19 v vseh prostorih doma

Nabava dokumentov

SIMON RAJER

uradni prevajalec

Alsina 1418, 6. nadst., pis. 3

Capital

T. E. 38-5860

Vsak dan od 9—12 (razen ob sobotah)

SLOMSKOV MLADINSKI ODER

vprizori

v nedeljo, 16. julija ob 16 v dvorani sester dominikank, poleg farne cerkve v Ramos Mejía mladinsko igro s petjem v 3. dej.

KEKEC
IN
MOJCA

Nastopilo bo 30 slovenskih otrok! Zagotovite si vstopnice v predprodaji pri g. Bruli J., Sgto. Cabral 468, pol ure pred pričetkom pa ob vstopu v dvorano. Pripeljite vse najmlajše k tej edinstveni predstavi!

SLOV. DOM V SAN MARTINU
SLOVENSKA BESEDA

bosta imela v soboto, 12. avgusta

v
DRUŽABNA PRIREDITEV

v obi. prostorih v Santos Lugares
Igra MOULIN ROUGE

Pod ugodnimi pogoji na prodaj

LEPA JEDILNICA

iz masivnega mahagonija, 9 kosov.

Uvožena iz Anglije, Baročni stil.
Vprašati telefon 53-2632

JAVNI NOTAR

Francisco Raul Cascante

Escribano Público

Pta. baja, ofic. 2.

Cangallo 1642

T. E. 35 - 8827 Buenos Aires

SLOVENSKO TRGOVSKO PODJETJE

SEME — BIDOVEC

ELEKTRIČNI APARATI — KUHINJSKE POTREBŠČINE
PRAKTIČNA DARILA

Avda. de Mayo 2416

T. E. 658-9044

Ramos Mejía

Po najnižjih cenah in na dolgoročno odplačevanje Vam nudimo:
Radio combinado, loščilce, sesalce, ojačevalce, likalnike, mešalce
Peči, štedilnike, šivalne stroje — vse vrste kuhinjske posode, servise
Brivske aparate, svetilke na plin, baterije.

Sporočite svoj naslov po telefonu in Vas obiščemo na domu.

Odpri to tudi ob sobotah popoldne.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO

vabi člane in prijatelje na

DRUŽABNI VEČER S PLESOM

v soboto, dne 22. julija 1961 ob 21. uri v prostorih kluba Excelsior,
v Santos Lugares Calle Patricios 457

ORKESTER MOULIN ROUGE

C I U D A D E L S K I O D E R

Cerkvena dvorana

Nedelja, 30. julija ob 18

W. Sommerset-Debevec:

SVETI PLAMEN

drama

Vstopnice so že v predprodaji po 30, 25, 20 pesov v Iliriji, Ramos
Mejía (g. Ladko) in Dom v San Justo (hišnik)

ZA PETO OBLETNICO BLAGOSLOVITVE NAŠEGA DOMA
V SAN JUSTO

15. oktobra

SENZACIONALNA DVOJNA VELETOMBOLA

pod geslom:

„VSE ZA NAŠO MLADINO“

OBVESTILO IN ZAHVALA

Sporočamo žalostno vest, da je 5. julija 1961 umrl po mučni
bolezni naš dober mož, oče, stari oče in tast, gospod

JOŽE MALNAR

Iskrena zahvala vsem, ki so nam kakorkoli stali ob strani v
tej težki uri.

Zalujoči Malnarjevi

Ramos Mejía, 10. 7. 1961.

Po dolgem in težkem trpljenju je dne 5. julija 1961 umrl
član Društva Slovencev, gospod

JOŽE MALNAR

Naj mu ba lahka argentinska zemlja in molimo za pokoj
njegove duše!

Sv. maša zadušnica za pokojnega bo v četrtek, 20. julija t. l.
ob osmih zjutraj v Slovenski kapeli, Ramón Falcón 4158.

DRUŠTVO SLOVENCEV

golji mnogo spremenilo. Visoka planota med zasneženim Altajskim gorovjem in puščavo Gobi je danes posejana z zrcanimi kolektivnimi polji, ki so tako dobro obrodila, da je mogla Mongolija lansko leto izvažati žito. Zgrajena je nova trans-mongolska železniška proga preko širnih planjav, kjer so bili stoletja majhni poniji edino prevozno sredstvo. Četrtnina mongolskega prebivalstva, ki šteje ok. 1 milijona, se je preselila iz šotorov iz kož v moderne stanovanjske bloke v Ulan Bator (180 tisoč prebivalcev) in v druga štiri mongolska mesta z nad 10.000 prebivalcev. Šole obiskuje ok. 100.000 mongolskih odraslih in otrok. Čeprav za Mongolijo njenih 21 milijonov konj, velblodov, koz in ovac (80% tega števila je danes last kolhozov) predstavlja največje bogastvo, pa danes že začnejo proizvajati petroleje, premog, tekstilne in metalurške izdelke.

Sedanji mongolski predsednik Jumžagijn Cedenbal se na svoj način trudi pridobiti za Mongolijo neodvisnost znotraj komunističnega bloka. Pretekli mesec je poslal na Češko trgovinsko delegacijo, ki naj bi tam nakupila stroje. Druga mongolska delegacija je podpisala z Japonsko pogodbo za nakup japonskih strojev. Mongolija je vzpostavila diplomatske odnose ne samo s komunističnimi državami, pač pa tudi s takimi „neutralski“ kot so Indija, Nepal, Burma, Kambodža in Gvineja ter tudi z Jugoslavijo. Poteguje se za priznanje od ZDA in za članjenje v OZN.

Brez dvoma je Zunanja Mongolija komunistični satelit. Vprašanje je samo: čigav?

Z vsemi temi dolarji se je v Mon-